

Posudek vedoucího/opponenta¹ bakalářské práce/diplomové práce

Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové

Autor(ka) závěrečné práce: Nela Lisá

Název závěrečné práce: **Bariéry pracovního uplatnění sluchově postižených osob a navržení praktických opatření k jejich překlenutí**

Jméno vedoucího: Mgr. Tomáš Eichler

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění: Hlavním cílem práce je popsat bariéry znemožňující vstup neslyšících na trh práce i to, jak tyto bariéry prožívají sami neslyšící ve svých životních příbězích. O něco precizněji je formulován cíl samotné praktické části práce: „*Cílem je zjistit souvislost mezi dosaženým vzděláním, uplatněním na trhu práce a pocitem diskriminace z důvodu jejich zdravotního omezení na základě rozhovoru s neslyšícími osobami v pracovním produktivním věku a na základě jejich osobních zkušeností, poznatků a názoru porozumět této problematice a pokusit se nalézt možná východiska.*“ Autorka se pouští do tématu, k němuž řada lidí včetně velké části odborné veřejnosti sociálních pracovníků přistupuje s jakýmsi intuitivním předporozuměním, které se však od skutečnosti velmi významně liší. Právě tento rozdíl mezi obecnou znalostí a skutečným hlubokým porozuměním se daří autorce velmi dobře zachytit především díky svým možnostem dostat se do blízkého kontaktu s jinak obtížně dostupnými respondenty.

Hodnocení struktury práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění: Struktura práce odpovídá zvolenému tématu, dobře pokrývá spektrum témat a i problematických okruhů a vede čtenáře srozumitelnou a přehlednou cestou.

Hodnocení teoretické části práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění: Vedle obecného úvodu do problematiky se autorce daří zachytit a prezentovat i velmi důležité avšak ne tak samozřejmé informace klíčové pro porozumění a pochopení tématu. Například pojetí lidí komunikujících znakovou řečí jako svébytné jazykové menšiny, které sebou nese zcela odlišné konotace než přístup k neslyšícím jako k postiženým. Z toho vyplývá i potřeba změnit přístup k neslyšícím zejména v oblasti vzdělávání, které je historicky nastavené na řešení „problémů lidí s postižením“ ale nereflkuje skutečné potřeby osob, jejichž intelektové schopnosti, kompetence a dovednosti odpovídají běžné populaci, jen prostě komunikují jiným jazykem. Tento rozpor a posun v chápání tématu neslyšících osob

---

¹ Nehodící se škrtněte.

pak naplno vystupuje v praktické části práce. Jako podstatné vnímám, že autorka zaznamenala i příklady praxe z dalších evropských zemí.

Hodnocení metodické části práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění: Zcela mimořádná je schopnost autorky získat přístup k respondentům, kteří patří mezi spíše opomíjené a/nebo obtížně dostupné cílové skupiny. Je schopna s nimi vést důvěrné rozhovory o složitém tématu sebeuplatnění a seberealizace. V tomto ohledu je zvolená kvalitativní metoda polostrukturovaného rozhovoru tou nejlepší cestou.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění: S ohledem na zvolenou metodiku, velikost vzorku a zvýšené nároky na práci výzkumníka se podařilo autorce podat poměrně plastický obrázek reálné situace lidí z vybrané cílové skupiny.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění: Autorka jasně definovala systémové i sociálně psychologické bariéry pro uplatnění neslyšících na trhu práce a dokázala je ilustrovat na praktických příkladech ze života konkrétních lidí.

Hodnocení formální stránky práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění: Práce by si zasloužila důkladnější editorskou práci ať už oblasti stylu, jazyka a někdy bohužel i gramatiky.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění: Práci považuji za velmi užitečnou a umím si představit využití jejích částí nebo její zhuťné podoby jako dílčího materiálu pro výuku pracovníků v pomáhajících profesích. Ať už specificky v oblasti práce s neslyšícími nebo jako modelového případu, kdy je nezbytné zdůraznit reformní paradigma sociální práce. Protože ačkoliv máme motivované klienty a kompetentní profesionály-sociální pracovníky tak skutečná změna je možná pouze změnou systému.

Další připomínky:

Práce by podle mne mohla být podkladem jedním ze zdrojů pro další návaznou práci, která by se mohla více soustředit na systémová opatření a změny. Je škoda, že autorka deklaruje, že se další akademické práci věnovat nechce.

Otázky k obhajobě:

Jaké tři klíčové změny by v ideálním případě nejlépe pomohli ke zlepšení přístupu sluchově postižených na trh práce?

Celkové zhodnocení práce:

A B C D E F (hodící se potrhňte nebo zakroužkujte)

Odůvodnění: Práce jasným a přehledným způsobem prezentuje reálný život lidí se sluchovým postižením na trhu práce a bariéry, které musí překovávat. Zejména velmi dobře postihuje fakt, že problémy vznikají už na úrovni vzdělávacího systému, který když už umožní sluchově postiženým studovat, tak jen to co vlastně sami ani nechtějí a co nakonec ani v praxi spíše nevyužijí. Po důkladnější editaci by mohla být použita jako dobrý výchozí a inspirační zdroj pro další diplomové práce zaměřené už spíše na systémovou změnu případně pro další akademickou práci autorky.

Datum, místo

ky)

V Trutnově dne 16.8.2020

Jméno a podpis

vedoucí(ho)/oponenta(

Mgr. Tomáš Eichler